

Til:
Social-etisk udvalg, Københavns Stift

Forfatter:
Karen Marie Sø Leth-Nissen

Dato:
11-11-2021

Dokumenttype:
Afreportering fra inspirationsdag

GØR ORD TIL HANDLING:

Social-etisk arbejde i Københavns Stift

Inspirationsdag afholdt 30. oktober 2021

Indhold

GØR ORD TIL HANDLING.....	3
Inspirationsdagens program.....	3
Hvad har vi lært – hovedpointer fra rapporten ”Social-etisk arbejde i sognene i København”.....	4
Rapportens hovedpointer.....	4
Definition på social-etisk arbejde.....	4
Eksempler på social-etisk arbejde og udsatte grupper.....	4
Eksempel på en social-etisk indsats: ”Månedens kurv”.....	5
Hvorfor startede vi maduddelingen i 2018?.....	5
Hvordan fandt vi ressourcer til indsatsen?.....	5
Hvordan er det gået, og hvordan går det nu?.....	6
Eksempel på en social-etisk indsats: Mødestedet ”Den brogede verden”.....	7
Hvorfor arbejdede vi for et mødested i Lindevang og Flinthom sogne på Frederiksberg?.....	7
Hvordan fandt vi ressourcer og kompetencer til indsatsen?.....	7
Hvordan er det gået, og hvordan går det nu?.....	7
Pointer fra arbejdet i dagens to workshops.....	8
Opsamling på dagen fandt sted sammen med punktet Afslutning.....	9
Pointer fra rapporten fremlagt på inspirationsdagen.....	10
Baggrund for rapporten.....	10
Spørgeskemaundersøgelse.....	10
Samtaleark.....	10
Baggrundsdata.....	10
Hvad har vi lært?.....	10
Resultater og overblik.....	10
Hvem gør noget?.....	11
Vision for det social-etiske arbejde.....	11
Sognetyper.....	12
Hvem ville vi også gerne gøre noget for?.....	12

GØR ORD TIL HANDLING

GØR ORD TIL HANDLING var titlen på Social-etisk udvalgs inspirationsdag for hele stiftet, med det formål at inspirere sognene til at arbejde konkret med social-etiske tiltag i sognet.

Dagen blev arrangeret af Socialetisk udvalg, Københavns Stift: Helle Christiansen, Anders Gadegaard, Ingeborg Ilkjær, Ole Meldgaard, Jan Nilsson, Helle Ostenfeld, Simon Scott Palmer, Anita Rohwer, Eva Skærbæk. Udvalget afgik pr. 31. oktober 2021, og udvalgsmedlemmer for den kommende periode udpeges af Stiftsrådet.

Inspirationsdagen blev afholdt den 30. oktober 2021 fra kl. 10-15.30 i Bethesda, Rømersgade 17, 1362 København K. Alle menighedsrådsmedlemmer og personale i sognene i Københavns Stift blev inviteret, og deltagelse var gratis. Ca. 50 deltagere fra sogne i stiftet meldte sig til og deltog på dagen.

Dagen tog udgangspunkt i rapporten "Social-etisk arbejde i sognene i Københavns Stift", som udvalget udgav i begyndelsen af 2021. Med viden fra rapporten sigtede dagen på at give konkret input på:

- Hvad er social-etisk arbejde?
- Hvad ved vi, med rapporten, om det social-etiske arbejde i stiftet?
- Hvordan vi kommer i gang med samtalen om social-etiske indsatser i menighedsrådet?
- Hvordan vi planlægger en indsats, finder samarbejdspartnere og ressourcer?
- Hvordan vi skaber mere samarbejde om videndeling og indsatser på tværs af stiftets sogne?

Vi håber, at vi på denne måde fik inspireret menighedsråd og personale til at engagere sig i sociale opgaver lokalt og blive klogere på, hvilke muligheder og begrænsninger, der er for at gøre en målrettet indsats i forhold til ressourcer og kompetencer.

Samtidig håber vi, at inspirationsdagen fik sat en bevægelse mod mere samarbejde på tværs af stiftet og provstier i gang.

Inspirationsdagens program

Kl. 10.00	Velkomst v/ Anders B Gadegaard domprovst, formand for social-etisk udvalg.
Kl. 10.15	Hvad har vi lært – pointer fra rapporten Socialetisk arbejde i sognene i København. v/ Karen Marie Søj Leth-Nissen cand.theol. ph.d. FUV.
Kl. 11.00	Workshop. Ud fra samtalekort arbejdes der med aktuelle spørgsmål om, hvad gør vi allerede og hvad ønsker vi at gøre – med gensidig inspiration.
Kl. 12.00	Oplæg v/ Ulla Nielsen, formand for Husum sogns menighedsråd. Oplæg om indsatsen "Månedens kurv". Oplæg v/ Ingeborg Ilkjær, formand for Lindevang Sogns menighedsråd. Oplæg om værestedet "Den brogede verden".
Kl. 12.30	Frokost
Kl. 13.30	Workshop: Hvad kan jeg gå hjem og diskutere i mit sogn med personale og menighedsråd, og hvordan kan vi arbejde sammen på tværs af sognene og i provstiet.
Kl. 14.30	Opsamling v/ Karen Marie Søj Leth-Nissen.
Kl. 15.00	Afslutning sammen med biskop Peter Skov-Jakobsen.

Hvad har vi lært – hovedpointer fra rapporten ”Social-etisk arbejde i sognene i København”.

v/ Karen Marie Søj Leth-Nissen cand.theol. ph.d. FUV.

Rapporten kan hentes her:

<https://kobenhavnstift.dk/om-kobenhavns-stift/stiftsudvalg/social-etisk-udvalg>

Karen Marie præsenterede rapportens hovedpointer, og sammen diskuterede vi, hvordan vi får den nye viden omsat til handling og konkrete indsatser.

Debatten samlede sig om følgende punkter:

- Vi har for få ressourcer til det arbejde, som er relateret til socialrådgivning;
- Vi ønsker en samlande funktion på det social-etiske område, som et bibliotek;
- Hvordan får vi arbejdet med inddrage frivillige?

Rapportens hovedpointer

- Vi ser en stigende ulighed og fattigdom i stiftet, særligt i de sogne som hører til Københavns og Frederiksberg Kommuner.
- Rapporten viser, at menighedsrådene gerne vil det social-etiske arbejde. Samtidig fortæller den, at de faktorer, som har størst betydning for et sogns social-etiske indsatser, er:
  - Jo flere frivillige, des flere indsatser;
  - Mere end én præst gør det også sandsynligt, at sognet har flere indsatser;
  - Ansat kirke-kulturmedarbejder gør det også sandsynligt, at sognet har flere indsatser;
  - At menighedsrådet har en vision for det social-etiske arbejde. Det har også betydning for antallet af frivillige;
  - Andel af familier i almene boliger påvirker, således at sogne med høj andel af familier i almene boliger også har flest social-etiske indsatser (særlig fællesspisning, akut kontant nødhjælp og netværksgrupper for indvandrere).
  -

Definition på social-etisk arbejde

Social-etisk arbejde forstås som kirkernes indsats for at afhjælpe påtrængende sociale problemer for udsatte grupper. Begrebet inkluderer her, hvad man traditionelt kalder diakoni, men social-etisk arbejde er bredere end traditionel diakoni ved også at omfatte en indsats, hvor kirkerne engagerer sig i den offentlige debat for at tale de udsattes sag.

Undersøgelsen har kortlagt det social-etiske arbejde i sognene. Det var således en forudsætning for at indgå i undersøgelsen, at sognet/menighedsrådet er aktør i det givne arbejde, evt. i samarbejde med andre aktører (kirkelige eller ikke-kirkelige).

Forskellen på diakoni og social-etisk arbejde ligger i, at social-etisk arbejde når videre ud i samfundsdebatten, fordi social-etisk arbejde også lægger vægt på engagement i den offentlige debat. Desuden vægter social-etisk arbejde også samarbejde med andre aktører, fx kommune eller frie, folkekirkelige organisationer.

Eksempler på social-etisk arbejde og udsatte grupper

- Afhjælpning af ensomhed gennem f.eks. besøgstjeneste eller drift af væresteder
- Afhjælpning af fattigdom gennem f.eks. julehjælp
- Hjælp til hjemløse
- Samtaler med psykisk syge eller misbrugere

- Social rådgivning
- Hjælp til enlige forsørgere
- Sommerlejre for børn, som ellers ikke kommer på ferie
- Engagement i den offentlige debat for at tale de udsattes sag

Alle de resultater fra rapporten, som blev fremlagt på dagen, er bragt sidst i dette notat.

Eksempel på en social-etisk indsats: "Månedens kurv".

Oplæg v/ Ulla Nielsen, formand for Husum sogns menighedsråd.

I Husum Sogn har vi siden 2018 haft en maduddeling, hvor vi hver uge uddeler mad til 2-3 modtagere, som er presset økonomisk.

Maduddelingen hører officielt set under vores menighedspleje. Maduddelingen hedder Månedens Kurv, fordi vi i starten havde en plan om at uddele mad en gang om måneden.

Men vi fandt hurtigt ud af, at behovet var større – så nu uddeler vi hver uge, men har beholdt navnet, da

det er det navn, folk kender. Alle kan modtage – mange af modtagerne er enlige forsørgere, og mange af dem har anden etnisk baggrund end dansk.

Hvorfor startede vi maduddelingen i 2018?

Vi fik ny diakonimedarbejder i 2018, som havde hørt i medierne, at mange forældre ikke havde råd til at give deres børn en sund madpakke med.

Vi fik inspiration fra lignende maduddeling andre steder. Og vi havde et ønske om at lære både kirkegængerne i Husum og mennesker i lokalområdet at kende. Også et ønske om at involvere de mennesker, som kommer i kirken, i projektet.

Det var i første omgang et forsøg – vi vidste ikke, om det ville lykkes. Vores menighedsråd og menighedspleje er åbent indstillet for forandring og nye tiltag, og det gjorde det muligt!

Hvordan fandt vi ressourcer til indsatsen?

Arbejdstid

Diakonimedarbejderen havde arbejdstimer til det koordinerende. Man kan også sagtens have en frivillig til at klare koordinerings-opgaven, men det kræver, at der er en, som påtager sig fast

koordinering. Frivillig hjælp med idéudvikling. En praktikant fra 3K-uddannelsen var med til at stå for indkøb og uddeling.

Generelt en oplevelse af, at frivillige synes, at projektet er spændende, og gerne vil involveres. På sigt samarbejde med nabokirken Husumvold – de ansatte en studentermedhjælper til at lægge nogle timer ugentligt i samarbejde omkring maduddelingen.

Penge til udgifter

Det var fra starten af idéen, at projektet skulle løbe rundt i sig selv uden menighedsplejens bidrag.

De eneste ting, som menighedsplejen har står for økonomisk er:

- Indkøb af plastikkasser til madindsamling både i kirken og hos samarbejdspartnere
- Indkøb af roll-up til reklame for projektet
- Månedens kurv fik et lille lån fra menighedsplejen til at indkøbe mad for, indtil MobilePay til indsamling af penge til projektet kom op at køre.

Folk kan donere holdbare madvarer, shampoo m.m. i bokse i Husum Kirke, Husumvold Kirke, på den lokale skole og i daginstitutioner i området. Vi har fortalt om muligheden for at donere til kirkens arrangementer, skolen har delt info på forældreintra (hvilket har givet rigtig meget!), og så har vi delt info på de sociale medier om muligheden for at donere.

- Man kan også støtte på mobilepay, hvor pengene går ubeskåret til indkøb af mad til uddelingen.
- Vi har gennem flere år fået del i en lille portion fondsmidler til projektet (7-9000 kr. per år).
- I 2021 har vi fået en større donation til menighedsplejen målrettet enlige forsørgere, og nogle af disse penge bruger vi også på maduddelingen.

Hvordan er det gået, og hvordan går det nu?

Hvordan er det gået og hvordan går det nu?

I begyndelsen fik vi rigtig mange henvendelser fra folk, som gerne ville modtage mad, og vi kunne ikke give til alle. Nu har vi nået en kapacitet, hvor vi kan give til alle ansøgere – som regel i løbet af samme måned. Vi har indført, at man skal søge fra gang til gang, så man altså ikke fast modtager mad fra kirken. Nogle søger og får hver måned, mens andre kun har behov og søger sjældnere.

Økonomisk set løber det rigtig godt rundt for projektet lige nu – der er penge til 2-3 uddelinger

ugentligt. Det har været afgørende for projektets fortsættelse, at der har været tilskud med fondsmidler. Vi har oplevet meget positiv omtale omkring projektet, og flere sogne har kontaktet os for at få inspiration til selv at komme i gang med et lignende projekt. Projektet har også ført til, at frivillige er blevet involveret i kirkens arbejde, efter at de har modtaget mad fra kirken – og nogle modtagere er også begyndt at komme til kirkens arrangementer. Projektet har ført til et godt samarbejde med andre lokale instanser: skole, institutioner, boligsociale medarbejder, andre kirker i provstiet m.m.

Eksempel på en social-etisk indsats: Mødestedet "Den brogede verden".

Oplæg v/ Ingeborg Ilkjær, formand for Lindevang Sogns menighedsråd.

Hvorfor arbejdede vi for et mødested i Lindevang og Flintholm sogne på Frederiksberg?

Vi så et behov for socialt arbejde i sognet, og gik sammen med Flintholm sogns menighedsråd.

Hvem er vi?

- ▶ Et mødested
- ▶ Et værested
- ▶ En Café
- ▶ Et sted hvor man er gæst uden cpr
- ▶ ET sted for fællesskab
- ▶ Et sted hvor man danner netværk
- ▶ Et sted hvor man forebygger ensomhed
- ▶ Et sted hvor man måske kommer med et broget liv i bagagen
- ▶ Et +55 år sted
- ▶ Et sted hvor man kan få hjælp til mange forskellige ting
- ▶ Et sted hvor samtalen og fortællingen er vigtig
- ▶ Et sted hvor der festes
- ▶ Et sted hvor der synges
- ▶ Et sted hvor der leges
- ▶ ET sted ?????????

Hvordan fandt vi ressourcer og kompetencer til indsatsen?

Mødestedet "Den Brogede Verden" har hjemsted fysisk i Lindevangskirken, men understøttes økonomisk af begge menighedsråd. Mødestedet drives i samarbejde med KFUM's Sociale Arbejde, som står for administration.

Organiseringen

Mødestedet har en ansat daglig leder, 28 frivillige samt en styregruppe, som består af:

- 2 personer fra Flintholm sogns menighedsråd
- 2 personer fra Lindevang signe menighedsråd (heraf er én formand for styregruppen)
- 2 fra frivilligruppen
- 1 leder af sociale væresteder KFUM's sociale arbejde

Styregruppen afholder et møde pr. kvartal.

Økonomi – hvor får vi pengene fra?

- Daglig leder finansieres af de to sogne/provstiet: 40 % til Flintholm sogn, 60 % til Lindevang sogn
- "Husleje" og vedligeholdelse og inventar betales over driften af Lindevang kirke.
- Café drift – overskud.
- Fonde
- Puf midler
- Frederiksberg kommune

Hvordan er det gået, og hvordan går det nu?

Vi begyndte med en ½-tidsansat, nu har vi en fuldtidsansat socialpædagog/cand.mag. i pædagogik. Regnskabet ligger omkring de 600.000 for driften årligt.

Pointer fra arbejdet i dagens to workshops

Workshop I.

Ud fra samtalekort arbejdedes der med aktuelle spørgsmål om, hvad gør vi allerede og hvad ønsker vi at gøre – med gensidig inspiration. Her var deltagerne sat i grupper efter sognetype.

Workshop II:

Emne: Hvad kan jeg gå hjem og diskutere i mit sogn med personale og menighedsråd, og hvordan kan vi arbejde sammen på tværs af sognene og i provstiet? Her var deltagerne sat i grupper efter hvilket provsti, de kom fra.

Følgende pointer og emner ønskede deltagerne at tage med hjem til menighedsråd og provsti:

Amagerbro Provsti

- Outreach til nydanskere (feriehjælp, lektiehjælp, sprogundervisning)
- Koordinering og gensidig henvisning mellem sogne, sociale institutioner, væresteder
  - Fælles hjemmeside i stiftet for det social-etiske område
  - Etablering af stiftets social-etiske "center" (f.x. i Mariakirken med en socialuddannet medarbejder)
  - Herunder rekruttere frivillige og henvise lokalt
- Bistå menighedsråd med formulering af sin social-etiske vision/profil
- Oprettelse af en kirkelig social rådgivning (præst, jurist, socialrådgiver)

Amagerland Provsti sammen med Vesterbro Provsti

- Stiftet medlem af folkebevægelsen mod ensomhed
- (to pointer mere, som desværre ikke kan læses på foto fra dagens arbejde på plakater)

Frederiksberg Provsti

- Vi ønsker at nedsætte et provsti-social-etisk udvalg for at blive klogere på Frederiksbergs sociale billede og for at kunne samarbejde.

Valby-Vanløse Provsti (og Frederiksberg)

- Støtte til aftenåbne kirker med samtalemulighed
- Samarbejde mere om tilbud til ikke-etniske borgere (f.eks. lektiecafé) og socialrådgivning
- Temadage med provstiets kirker
- Studekredse
- Musikarrangementer

Bispebjerg-Brønshøj Provsti

Frivillighed: erfaringsudveksling

- Udvikling af strategi omkring rekruttering/pleje
- Fastholdelse og inddragelse af frivillige

Dialog med nydanskere

- Fælles om værdier/tro/dagligliv/børn

Synlighed om eksisterende tilbud

- Fra sogn til sogn
- Fra provsti til sogn

Psykisk syge

- Større faglig viden
- Håndtering af mødet
- Erfaringsudveksling
- Tilbud til udvikling og evaluering

Nørrebro Provsti

- Kirke-care – ressourcer?
- Mandeklub – på tværs af sognene
- Samarbejde på Nørrebro:
  - Natherberg
  - Bespisning
- Blue Christmas: På tværs?
- Kirke yoga samarbejde?

Bornholms Provsti

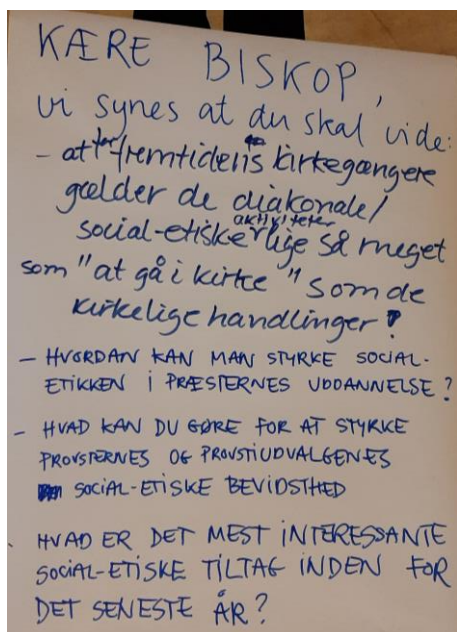
- Mandeklub
- Familier og børn (udsatte)

Holmens-Østerbro Provsti

- Fælles aktivitetsudvalg
- Fælles aktivitetsnyhedsbrev og hjemmeside og kalender
- At kirkers navne fremgår af provstiets hjemmeside (og ikke kun sognenes navne, da de i flere tilfælde er forskellige)

Opsamling på dagen fandt sted sammen med punktet Afslutning

v/ Karen Marie Sø Leth-Nissen. Sammen med biskop Peter Skov-Jakobsen, som ankom ca. kl. 14.45.

Vi fremlagde som afslutning på dagen vores samlede ideer og hovedpointer for biskoppen, som undervejs fik mulighed for at respondere.

Under overskriften "Kære biskop" havde alle deltagere haft mulighed for at give budskaber og stille spørgsmål direkte til biskoppen. De lød:

- Vi synes at du skal vide, at for fremtidens kirkegængere gælder de diakonale/social-etiske aktiviteter lige så meget som "at gå i kirke" som de kirkelige handlinger!
- Hvordan kan man styrke social-etikken i præsternes uddannelse?
- Hvad kan man gøre for at styrke provsternes og provstiudvalgenes social-etiske bevidsthed?
- Hvad er det mest interessante social-etiske tiltag inden for det seneste år?

- På en anden plakat stod:
- Vi kan/skal tydeliggøresocial-etisk arbejde i stiftet med en

historie om dette fast i det mdl. Nyhedsbrev

- Vi har brug for en fælles koordinator for det social-etiske arbejde på stiftsniveau (tænk fx skole-kirke tjenester som model).

Det sidste spørgsmål valgte biskoppen ikke at svare på, da han ikke ønskede at gøre det social-etiske felt til en konkurrence.

Skov-Jakobsen understregede, at det var godt at sognene, som rapporten viser, ønsker at reagere på de behov, som er til stede i sognene. Og samtidig må vi erkende, at vi er nødt til at samarbejde, også med organisationer, for at kunne nå de udsatte. Der er på sæt og vis brug for "et digebrud" i det social-etiske arbejde, sagde biskoppen. Biskoppen var enig i forslaget om, at en koordinator eller lignende på det social-etiske område, er næste skridt, så det bliver muligt at dele viden om indsatser, der virker på tværs af sogne, og sætte samarbejder i gang, også på tværs af stiftet og med ikke-folkekirkelige aktører.

Pointer fra rapporten fremlagt på inspirationsdagen

Baggrund for rapporten

Social-etisk udvalg i Københavns Stift besluttede i 2019 at foretage en undersøgelse af det sociale arbejde ved sognene i Københavns Stift.

Formålet med undersøgelsen var:

1. at kortlægge og synliggøre, hvad der aktuelt foregår af social-etisk arbejde i sognene (evt. i samarbejde med andre aktører).
2. at kvalificere det fremtidige sociale arbejde på baggrund af sogneundersøgelsen og den sociale kontekst i stiftet (se bilag Projektbeskrivelse for detaljer om design).

Spørgeskemaundersøgelse

Udsendt til alle kirkebogsførende sognepræster og provster, med henvisning til at de kunne bede fx kordegn eller menighedsrådsformand besvare for sognet

Reminders i tre runder

Endelig svarprocent 67 % (= 56 besvarelser, som dækkede 67 % af stiftets 94 sogne).

Samtaleark

Ny viden kom her ind gennem menighedsrådenes drøftelse af sognets social-etiske indsatser på menighedsrådsmøder i efteråret 2020. 42 menighedsråd har indsendt besvarelser (Vesterbro sogn = 9 besvarelser)

Baggrundsdata

Indsamlede data fra Danmarks Statistik, hjemmesider for sogne, samarbejdspartnere, kommuner, Det Socioøkonomiske Københavnerkort mm.

Hvad har vi lært?

- Metodisk: vi fik mange svar og flere end vi måske havde forventet
- At det social-etiske område optager menighedsrådene
- At menighedsrådene vil svare, når de får et seriøst materiale
- At det var godt at vi sendte ud af to kanaler, spørgeskema og samtaleark
- At provstisekretærerne er gode kanaler for indhentning af viden

Resultater og overblik

- Rapporten indeholder et samlet overblik over de mange forskellige social-etiske indsatser, som sognene udfører.

- Julehjælp (46 sogne) og ældremøder (39) er de mest udbredte **faste** indsatser,
- 17 sogne er engagerede i væresteder og 14 i hjælp til hjemløse.
- mens hjemmebesøg (39 sogne), akut kontant nødhjælp (38 sogne) og samtaler med psykisk syge eller misbrugere (34 sogne) er de mest udbredte **løbende** indsatser på det social-etiske felt.
- Se rapporten for en fuld oversigt over alle de indsatser i de sogne, som deltog i undersøgelsen.

Hvem gør noget?

De social-etiske indsatser i sognene er ofte sat i gang af enkeltpersoner eller grupper fra sognet, som har set et behov, og stået klar til at gå i gang, med opbakning fra menighedsrådet. Vi kan sige, at indsatserne i de tilfælde hviler på *ildsjæle*, med den indbyggede sårbarhed, at når ildsjælen eller ildsjælene ikke har kræfter eller tid længere, er der risiko for at indsatsen også lukkes ned. Her peger rapporten altså på, at der kan være fordele for de social-etiske indsatsers bæredygtighed ved at arbejde med en bredere forankring i menighedsråd eller medarbejdergruppe, så der er flere til at bære indsatsen.

- Sognets samlede antal frivillige havde sammenhæng til det samlede niveau af faste og løbende social-etiske indsatser. Desuden fandt vi, at antallet af frivillige, som var direkte involveret i social-etisk arbejde, havde sammenhæng med det samlede niveau af faste indsatser, men ikke med de løbende indsatser.
- Andelen af beboere, som er bosat i almene boliger havde også sammenhæng til sognenes social-etiske arbejde, særligt det samlede niveau af både faste og løbende social-etiske indsatser. Særlig sammenhæng fandt vi mellem andelen i almene boliger og fællesspisning, akut kontant nødhjælp og netværksgrupper for indvandrere.
- Det peger altså på, at sogne med en stor andel af beboere i almene boliger, også har et højere niveau af social-etiske indsatser.
- Der var ingen sammenhænge mellem andelen af beboere uden for arbejdsstyrken, typisk pensionister, og det samlede niveau af social-etiske arbejde i sognene.
- En sammenhæng, som var tydelig, var sammenhængen mellem sogne, hvor menighedsrådet har udarbejdet en vision for sognets arbejde, og det samlede niveau af social-etiske indsatser, både de faste, løbende og engagementet i den offentlige debat. Sogne med vision havde også oftere et højere antal frivillige.

De kvalitative data fra samtalearkene pegede på, at stiftets sogne ikke altid planlægger de social-etiske indsatser ud fra sognets demografiske profil, men – som også afsnittet om *Betydningen af ildsjæle* pegede på – også lader indsatserne sætte i gang på initiativ fra enkeltpersoner eller grupper af frivillige eller beboere, som har set et behov.

Rapporten peger på, at der med fordel kan tages en debat om forholdet mellem de social-etiske indsatser, frivilligområdet og samarbejdet med folkekirkelige organisationer. Der er flere af de social-etiske indsatser, som menighedsrådene allerede arbejder med, som er krævende for ikke-professionelle at stå med, og endnu en vej at gå kunne derfor være at arbejde med øget professionalisering af de social-etiske indsatser, fx gennem ansættelse af medarbejdere til området, eller gennem øget samarbejde med fx folkekirkelige organisationer med specialviden inden for social-etisk arbejde.

Vision for det social-etiske arbejde

- En sammenhæng, som var tydelig, var sammenhængen mellem sogne, hvor menighedsrådet har udarbejdet en vision for sognets arbejde, og det samlede niveau af social-etiske indsatser,

både de faste, løbende og engagementet i den offentlige debat. Sogne med vision havde også oftere et højere antal frivillige.

Sognetyper

- Vi har også set på sammenhænge mellem sognenes demografiske profiler og de social-etiske indsatser i sognene. Her var det sognenes andel af beboere, der bor i almene boliger, står uden for arbejdsstyrken, har vestlig eller ikke-vestlig baggrund (og ikke dansk), som havde sammenhæng med sognenes social-etiske arbejde.
- København og Frederiksberg skiller sig ud på uddannelse og indkomst.
- Vi undersøgte, om der var sammenhæng mellem de demografiske forhold i Københavns og Frederiksberg kommuner, og de social-etiske indsatser i sognene.
- Den eneste sammenhæng, som vi fandt, var en svag sammenhæng mellem andelen af beboere med vestlig baggrund, og sognets samlede engagement i den offentlige debat (Q8 Samlet).
- Vi kan altså konkludere her, at til trods for at Københavns og Frederiksberg kommuner har en større ulighed og en større gruppe beboere, som lever i fattigdom, er der tilsyneladende ikke sammenhæng mellem ulighed, fattigdom og sognenes social-etiske indsatser.
- Sammenhængen mellem andelen af beboere med ikke-vestlig baggrund og sognenes social-etiske arbejde fulgte det samme mønster som for beboere i almene boliger. Det fælles mønster peger på, at der sandsynligvis er en sammenhæng mellem det at have ikke-vestlig baggrund og bo i almene boliger. Som vi nævnte oven for, var der også en sammenhæng mellem lav medlemsprocent af folkekirken, ikke-vestlig baggrund og andelen af beboere i almene boliger. Det er interessant, at sognenes samlede niveau af social-etiske indsatser ikke følger medlemsprocenten, men i højere grad følger tilstedeværelsen af befolkningsgrupper, som har flere udfordringer end gennemsnittet af befolkningen.
- For sogne med en højere andel af beboere med vestlig baggrund var der en sammenhæng til om sognet tilbød julehjælp, foretog tryghedsopkald og havde både faste og løbende hjemløseindsatser.

Hvem ville vi også gerne gøre noget for?

- Menighedsrådene beskriver flere grupper af udsatte, som de også gerne ville dække i de social-etiske indsatser. Årsagen til, at de ikke arbejder med dem, er oftest, fordi de har prioriteret andre opgaver, og fordi de mangler frivillige. Det peger på, at stiftet med fordel kunne arbejde med opgradering af frivilligområdet i den kommende tid, og her støtte sognene med viden om og hjælp til rekruttering og fastholdelse af frivillige.

Læse gerne videre i rapporten:

<https://kobenhavnstift.dk/om-kobenhavns-stift/stiftsudvalg/social-etisk-udvalg>